

Olov
Svedelid

LURAD

Olov
Svedelid

LURAD

 SAGA
EGMONT

Olov Svedelid

Lurad

SAGA Egmont

Lurad

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1977, 2020 Olov Svedelid och SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726411898

1. E-boksutgåva, 2020

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Kapitel 1

— Du ska förstås vara på Ingarö på semestern?

Lasse svarade inte utan sög med tungan mot en tand och såg fjärrskådande ut. Jonasson buffade till honom.

— Enok, jag snackar med dig.

Lasse ryckte till.

— Va?

— Ska du vara på Ingarö på semestern?

— Klart. Var annars. Satan, en sån tandvärk jag har fått! Började i går kväll och nu känns det som om gadden håller på att smälla av. Ni får lira färdigt själva grabbar.

Men pausen var ändå slut och man la ner de flottiga korten och beredde sig att återgå till bygget. Lasse tvekade om han skulle följa med eller inte, men en våldsam smärtilning i tanden talade om för honom vad han måste göra.

— Säg till Måns att jag sticker till tandläkaren. Jag har några fönster kvar men det grejar sig på måndag.

Han bytte om från blåstället till byxor, kortärmad skjorta och en jacka. Han jämrade sig lite över smärtan i oxeltanden, men i jämret fanns också rädsla för tandläkaren, skräcken satt i sedan barnaåren.

I en telefonkiosk ringde han upp den tandläkare han gått till en gång tidigare och fick tala med sköterskan.

— Ja det här är Lasse Enoksson, jag har fått tandvärk så förbaskat och jag undrar om doktorn kan ta emot mig på stubinen.

— Förlåt, är ni patient här?

— Jarå.

— När var ni här senast?

Lasse tänkte efter och var tvungen att använda andra hållhakar i minnen för att få fram ett årtal. Före eller efter han fått stortån i kläm under en balk?

— 69 tror jag. Möjligen —68. Han gjorde en undersökning. Men det var inget fel på gaddarna den gången. Fast nu värker det som om själva ...

Sköterskan andades frost genom luren.

— Ni har kanske hört talas om tandvårdsreformen? Doktorn har ingen möjlighet att ta emot nya patienter på tre månader. Minst.

— Tre månader? Då är man ju både död och begravnen och blommorna har vissnat på kullen. Ä, får jag snacka med killen. Doktorn alltså.

— Han är upptagen med en patient och ...

— Jag väntar i luren.

Hon muttrade något han inte hörde och försvann till sina andra plikter. Lasse rörde oroligt på sin stora kropp i den trånga kiosken och petade försiktigt med pekfingernageln på den onda tanden. Smärtblixtar fick honom att grymta. Som alla med robust hälsa greps han av självömkan över sitt sorgliga öde.

— Hallå, det är doktor Holmberg. Vad gäller saken?

— Jo du Holmberg, du har tittat mig i truten en gång förut. Då var det OK, men nu är det kris. Det känns som om hela ryska armén hade fältövning inne i gadden.

— Jag kan inte ta akutfall. Tyvärr måste jag hänvisa till

...

— Holmberg, jag litar på dig. Du har dina små grejer att jobba med och jag är byggnadssnickare, men vi hantverkare ska hålla ihop. Var bussig att titta på pliggen, va? Jag pallar inte annars.

Tandläkaren skrattade till och tappade den avvisande reformmasken.

— Kom hit då ska vi se om vi kan rädda dig. Men inom en halvtimme för sen finns det inte en chans.

— Gosse, jag är där inom fem röda minuter.

Lasse fick tag på en taxi och med lidande min beställde han körning till tandläkarmottagningen. Efter några minuters samtal om tandvärk och annat elände upptäckte de att de hade gått i samma skola fast med några år emellan och Lasse höll på att glömma att jämra sig.

— Jaså du hade gamle Berggren till klassis. Du, det var en riktig typ det.

— Han gick i pension sen, sa chauffören. Vi skulle samla till en present åt honom hade nån funderat ut. Han fick ihop en och trettiofem och det blev inte till en prästkrage en gång.

Lasse blev upplivad och korsade sina långa ben.

— Är du Kungsholmskille?

— Jajamensan. Född och uppväxt på Celsiusgatan.

— Jaha du. Fina kvarter. Själv är jag född på Fridhemsgatan, mitt i trafikröran mellan Drottningholmsvägen och Kungsholmsgatan. Celsiusgatan

...

Han kliade sitt rödblonda hår och sa drömmande:

— Där kände jag en brud som grabb. Rar tjej. Hon hette Ingrid och jag var heltänd på henne. Du vet hur tänd man kan vara när man är tretton bast. Man sprang där och sukta men det hade man förstås inget för.

— Ingrid? sa chauffören långsamt. Menar du möjligen Ingrid Forss?

— Det hette hon ja. Känner du henne?

— Du var inte den ende som var tänd på henne. Hon bodde i kåken bredvid vår och jag kunde se henne från mitt köksfönster. Jösses vad man hängde där för att få en glimt av henne.

— Vad blev det av henne sen?

Chauffören gjorde en min som betydde att han bara återgav rykten.

— Hon kom visst till baletten i en revy. Undrar om det inte var Ramels. Ja, hon hade ju långa påkar så det passade väl. Sen gifte hon sig visst med en minkuppfödare på Listerlandet. Nere i Blekinge.

— Minkuppfödare?

— Ja. Stackars tjej.

De båda exbeundrarna begrundade hennes sorgliga öde, dels att hamna utanför Stockholm och dels att bli utsatt för anfall av vilda gnagare. Bilen saktade farten och körde in mot trottoaren.

— Så där ja. Arton och femti.

— Javisst tusan. Tanden! Den sprängvärker. Här har du.

Han lämnade tjugo kronor och de morsade osentimentalt till varandra. Lasse stegade upp för trapporna och ringde på. Sköterskan öppnade och tittade barskt på honom och han tryckte handen mot kinden och såg ut att vilja gråta.

— Var det ni som ringde?

— Enoksson, Lasse Enoksson. Doktorn skulle ta emot mig med det samma.

— Kom in då.

Hon var inte god alls, han hade rubbat hennes planer och hon avskydde allt som var avsteg från rutinerna. Strävt sa hon till honom att sitta ner. Han såg ängsligt på henne.

— Man får väl bedövning? Det är så läskigt annars. Det knakar i hela skallen tycker jag.

— Vad ska ni med bedövning till? Stora starka karlen. Men det får doktorn avgöra.

Hon snipade med munnen och gick in för att anmäla honom. I rummet satt ett antal patienter och väntade och de tittade snålt på honom, mannen som skulle slinka förbi kön. För att legalisera förturen rullade Lasse med ögonen

och stönade högljutt av smärta och talade om för den som ville höra på att han höll på att mula av.

— Var så god då, herr Enoksson, sa sköterskan onådigt och Lasse vacklade in i behandlingsrummet och hjärtat klämde ihop när han såg borrarutrustningen. Tandläkaren hälsade småleende på honom och bad honom sätta sig i stolen.

— Här får man ändra lutning, sa han. Hur lång är du? En och nittiofem?

— En och nittiofyra bara.

Han upprepade jämrande sin önskan om bedövning och utan kommentar fick han en spruta och den kändes som en försmak av himlen. Värken flöt bort och han knäppte händerna över magen och lät tandläkaren göra vad han ville i munnen. Samtidigt som han lagade det trasiga gjorde tandläkaren en snabbundersökning av tandbeståndet i övrigt och sa imponerad:

— Du har friska och fina tänder. Inga lagningar alls vad jag kan se.

Med salivsugen i mungipan blev inte Lasses ord särskilt begripliga, men man kunde tyda dem till att han ärvt bra tänder från sin far, men att han blivit misshandlad som barn då en rödhårig kvinnlig tandläkare borrarat sönder mjölkttänderna på honom. Att hon varit rödhårig gjorde ju vare sig från eller till, men i minnet blev hon en kopparfärgad demon.

— Då var det klart. Du behöver inte komma tillbaka mer. Om det inte blir mer tandvärk förstås för då får du väl ringa. Som du sa, vi hantverkare måste hålla ihop.

Lasse betalade till den frostiga sköterskan och eftersom han var på gott humör efter den oväntat milda behandlingen försökte han skoja med henne, men hon kunde ha varit syster till den rödhåriga, hon tyckte inte om

honom utan rev till sig sedlarna och visade honom var dörren fanns.

Det var i början av juni och efter en kall vår hade sommaren exploderat i värme och skir grönska. Lasse gick sakta och flanerade mot en tunnelbanestation och funderade på hur han skulle göra. Det var flera timmar kvar av arbetsdagen, men å andra sidan väntade ingen honom tillbaka och det var ju i alla fall fredageftermiddag. Han tyckte att han kunde göra som höjdarna för en gångs skull, smita tidigare.

Han skulle till exempel kunna åka ut till Ingarö och slippa köerna. En arbetsvecka kvar och sedan en lång härlig semester. Om han skulle skaffa lite redskap? Det var mycket han skulle laga och förbättra under ledigheten, men han beslöt sig för att gå igenom beståndet först innan han skaffade nytt.

Han visade 70-kortet och tog rulltrappan ner till hållplatsen. Att det var så kallt och fuktigt därnere när det var så fint däruppe! Han avundades inte Pressbyråpersonalen som inte fick se dagern under hela arbetstiden. Märkvärdigt vilket sprittande humör han var på. Han hade god lust att inleda ett samtal med någon, men då hade väl vederbörande gallskrikit på polis och han hade fått böta för fylleri och förargelseväckande beteende på allmän plats.

Det var troligen kombinationen tandlagningen och den oväntade extra ledigheten som var orsak till det inre flinet. Han kände sig som då han gick i skolan och skolkade, samma lite förbjudna, spännande känsla.

Vårhumöret varade tills han gick av vid Bagarmossens station. Där var den vanliga klungan skrånande tonåringar, berusade av öl och blandat knark. Lasse hade läst, att just

Bagarmossen var ett av de senaste tillhållen för tunnelbanegången och han tänkte som alltid: förbaskade farsor som inte kan hålla ungarna i styr!

En medelålders kvinna med skrämt utseende försökte trippa förbi gånget och att hon såg rädd ut stimulerade dem till den attack de stått och väntat på att få göra. Hon bar ett par tunga kassar och en svarthårig yngling med simmiga ögon slog till över ena kassen och matvarorna flög ut över golvet.

— Har du ägg i påsen, kärring!

Ett våldsamt gapflabb. De som kom från tåget smet förbi med sänkt blick. Man ville inte blanda sig i det man inte hade med att göra. Man kunde råka illa ut. Få någonting sönderrivet. Få ett blåmärke. Man visste ju aldrig med såna där figurer. Bäst att skynda hem och försöka glömma vad man sett. Förresten var ju ordningen polisens sak.

Kvinnan stannade och såg med stel blick på paketen och de trasiga flaskorna som låg på stengolvet. Ynglingen snärtade till över den andra kassen och den innehöll också den en del flaskor och en stark lukt av ättika spred sig i stenhallen. Hon slog händerna för ansiktet och började gråta och fick flatskratt till svar. Så här roligt hade man inte haft på länge. Den svarthårige stack fram huvudet och skulle säga något när en kraftig hand fattade om hans nacke.

— Jag tycker du ska hjälpa damen att ta upp dom saker hon tappade.

Lasse skakade honom lätt och tonåringen brast ut i serier av svordomar. Lasse väntade till svavlet lagt sig och fortsatte:

— Jag gillar inte dig. Gör du inte som jag säger ska själva satan ta dig. Om han nu vill ha dig.

— På 'an grabbar, pep den fångne och fäktade med armarna. Ge 'an på käften. Spark'an.

Gänget närmade sig och Lasse tittade på dem. De drog sig tveksamt tillbaka. Det hade nog sina sidor att ge sig på den storväxte mannen. Han såg ut att ha åtskilliga muskler under jackan.

— Nå? uppfordrade Lasse. Hur blir det?

Han skakade ynglingen som ett torrt löv och denne började förstå att han skulle få klara sig ensam och då hade han inte en chans. Svärande och morrande plockade han i sakerna i plastkassen igen, fortfarande med greppet kvar om nacken. Kvinnan stod i bakgrunden och hulkade, hon var chockad.

— Duktig gosse! berömde Lasse. Så har du mosat fem lättöl och en flaska ättika. Det bör bli en tia jämt. Det ska du betala damen.

— I helvete! utlät sig ynglingen.

— Där hamnar du ändå, men man måste ersätta det man har sönder. Det är livets bistra lag, gosse. Fram med stålarna och ge damen en tia.

— Jag har inga pengar ... det är bergis

— Då håller jag dig här tills polisen kommer och jag ska skaka dig hela tiden. Välj själv.

Han skakade på försök och tänderna skallrade på den svarthårige. Han vädjade till de andra:

— G-ge 'an en-en ti-hia ...

Någon fick fram en sedel och räckte honom, men han nickade till kvinnan, som tog den utan att tyckas veta vad hon skulle göra med den. Lasse skjutsade den svarthårige mot gänget och när denne tyckte han var i säkerhet hotade han:

— Det här ska du få ångra! Vi ska ta dig en kväll hela gänget och då kommer du att

— Gör det, sa Lasse drömmande. Ni är välkomna!

Han tog ett plötsligt stampsteg framåt som om han tänkte rusa på dem och de jagade bort i vild flykt. Lasse

skrattade, men det var ett skratt utan all glädje. Han vände sig till kvinnan.

— Jag ska ta kassarna. Dom ser tunga ut.

— Tack, viskade hon. Det var så otäckt ... Jag är alldeles matt.

— Det är hopplöst att folk inte ska få gå i fred.

— Ni — ni kanske blir överfallen som dom sa.

Lasse viftade bort farhågan.

— En annan har lyft skrot och en gång boxades jag för Djurgården när jag bodde på Kungsholmen. Dom hade träningslokal på Pontonjärgatan. Jag klarar av såna där snorungar. Men det är värst för dom själva. Dom vet inte vilka dumheter dom ger sig in på. När dom börjar hascha och kröka, menar jag.

Kvinnan gick tyst vid hans sida tills de kom ut från stationen. Hon blinkade mot solljuset och Lasse såg hur infallen hon såg ut.

— Tack än en gång för hjälpen. Nu klarar jag kassarna. Det var väldigt snällt av er.

Hon försökte le, men det blev en grimas. Dröjande tillade hon, som om orden slets ur henne:

— Ni förstår, en av pojkarna i gänget var min pojke.

Lasse stirrade efter hennes rygg. Det var inte klokt! Vilket samhälle vi lever i, tänkte han. Tänk på den tiden han och hans farsgubbe hade blivit överfallna i Kronobergsparken av några fyllon. Då hade de fått hjälp av en hel skrälldus med folk. Men nu vågade ingen säga flasklock om en kvinna råkade illa ut.

Han kände sig olustig när han gick mot den gatan där han bodde. Det var en bit att promenera, men solen och grönskan kändes inte alls lika stimulerande längre. Det skulle bli skönt att komma från stan. Han var en inbiten asfaltsunge, men på senare tid hade han mer och mer längtat efter att få uppleva naturen i ensamhet.

Lämmeltåget mot köpcentret hade inte kommit igång än och gatorna var tysta och fridfulla. Han svängde in Rusthållarvägen och sedan på Bergsrådsvägen och gick som han brukade, med svängande armar och rak rygg.

En äldre kvinna gick mödosamt på andra sidan gatan och stödde sig på en kryckad käpp. Trots värmen var hon klädd i lång svart kappa och på det gråhåriga huvudet bar hon en hatt av kapottyp. Hon linkade och stödde sig på käppen för varje steg.

Det är inte kul att bli gammal, tänkte Lasse och de sorgmodiga tankarna passade väl in i hans nya sinnestillstånd. En dag står man väl där med käppen och trasslar in skägget mellan gammelmansbenen. Känslan var så stark, att han tyckte att han började knäa.

En bil kom sakta glidande. En ruta vevades ner och när bilen var i jämnhöjd med kvinnan stacks en hand ut och grep tag i hennes handväska. Hon högg tag i den och de två slet om äganderätten till den.

— Nä gå och bada! röt Lasse.

Vad var det för gangsterland Bagarmossen hade förvandlats till? Ett nytt överfall på en kvinna bara inom tio minuter!

— Jag kommer! skrek han. Håll ut, damen. Jag kommer!
Klumpigt galopperade han över gatan.

Kapitel 2

Växsnattaren ville inte förlora kampen utan hoppade ur bilen och slet i handväskan, medan den gamla kvinnan hade remmen i armbågsvecket och stretade emot. Vid ratten satt en annan man och skrek något till sin kamrat som Lasse inte kunde uppfatta.

— Släpp inte, damen! tjöt han.

Föraren upptäckte först Lasse och skrek ett varningsord till den andre. Han släppte väskan och beredde sig att ta emot Lasse. Han var helt klädd i svart, till och med slipsen till den svarta skjortan var sotfärgad. Handen fumlade i innerfickan efter något, men Lasse for ut med högernäven och mannen tumlade mot bilen.

— Du ska ha dig en dagsedel! sa Lasse ilsket.

Mannen hoppade in i bilen igen och den körde därifrån med en rivstart. Lasse tog några planlösa steg efter den och behärskade en impuls att skaka näven efter fordonet.

Istället vände han sig till den gamla kvinnan. Hon hade fallit omkull och satt på gatan med väskan hårt slutet i famnen. Lasse hukade sig ner bredvid henne och sa medlidsamt:

— Gjorde ni er illa?

Kvinnan skakade sakta på huvudet och rättade till hatten. Hon hade tunna ljusa sommarhandskar på sig. Stora runda oinfattade glasögon satt på en blek näsa.

— Jag ska hjälpa moster upp, sa Lasse. Hugg i min karda bara.

Efter viss tvekan lät den gamla kvinnan hjälpas till fötter. Lasse räckte henne käppen och hon lutade sig tungt mot den.

— Såna svin! sa Lasse. Sno en gammal dams väska. Moster har väl bara pensionen att leva på, va?

Hon nickade och Lasse upprepade hämndlystet, att snattarna skulle ha varsin ordentlig dagsedel. Kvinnan såg ut att undergivet hålla med honom och kanske till och med drämna till med käppen också.

— Ge sig på åldringar ... Jag fattar inte vad som hänt med gamla Svedala! Nyss fick jag hjälpa en dam i tunnelbanan och nu får man skrämra ett par väskryckare på flykten. Men det här polisanmäler vi. Såna typer ska ha vatten och bröd. Jag följer med till stationen.

Hon skakade energiskt på huvudet och mumlade:

— Nej ... jag vill inte ...

Hennes röst var spröd och tunn.

— Men vad fassen, rånare måste man hålla efter, protesterade Lasse. Polisen är tacksam för alla tips om våld mot åldringar.

— Det lönar sig inte ... och jag är för upprörd ... jag vill hem och vila mig lite ...

— Jag förstår, sa Lasse. Chocken och allt det där. Man står väl inte pall för så mycket när man blivit senior. Var bor moster?

— Jag går själv ...

— Aldrig med min fot! Dom kan smyga omkring med kärran och lura på er. Bäst att jag följer med och håller dom borta.

Den gamla kvinnan suckade och sa lågt:

— Som ni vill då.

— Var bor moster då? I närheten?

Hon pekade några kvarter längre fram och Lasse tog henne varligt under ena armen medan hon linkade sig fram

med hjälp av käppen. Det var fortfarande folktomt på gatorna, en och annan ung mamma med småbarn i vagn, men det var lugnet före stormen. Snart skulle man ner och fredagshandla och stå i kö i kassorna och jämra sig över prishöjningarna.

— Går det att leva på pensionen? undrade Lasse.

— Jodå, sa kvinnan.

— Men det blir väl inte över till så mycket tjosan hejsan, va? En och annan resa till Åland förstås, men inget större hålligång antar jag.

— Det går bra, mumlade hon.

— Jaja. Man har väl sprattlat färdigt när man passerat de sjuttio. För jag antar att moster har gjort det? Jag tycker mig se det.

Hon nickade och rättade åter till kapotthatten.

— Sjuttiosju.

— Är moster pigg och kry annars? Inga krämpor?

— Jadå. Jag mår bra.

— Det är huvudsaken, sa Lasse hjärtligt. Håll i mig nu så att inte moster ramlar och får ett lårbensbrott på halsen, ha ha ha. Det är så, att min mamma ligger på långvården för lårbensbrott och det tar tid när man är gammal.

De gick en bit under tystnad. Takten var långsam och stötig och hon muttrade utan att se på honom:

— Ni har väl bråttom. Jag kan gå själv.

— Det är ett jädrans jäkt på alla nu för tiden, svarade Lasse. Likadant på byggena. Men man tjänar inget på att jaga så förblajat. Jag hinner det jag ska ändå.

Hon accepterade att få eskort och han höll henne lätt i armen bara, så att han inte skulle skada hennes tunna benstomme. Han berättade om stressen på arbetet och han visste inte om hon lyssnade eller inte, för hon kom inte med några kommentarer.

Han hade en utmärkt hörsel och tyckte sig uppfatta ett sugande ljud bakom sig. Han vände sig om och såg den mörka bilen tassa på gummifötter. Plötsligt sköt den fart och styrde upp på trottoaren och rätt mot Lasse och kvinnan. Hon flämtade och kramade handväskan med båda händerna och stod som förlamad.

— Vi blir rammade! skrek Lasse.

Han uppfattade förarens sammanbitna ansikte och bakom honom den andre mannen som tycktes vara beredd att ingripa. Bilen täckte hela trottoaren och kylaren såg ut som ett mordverktyg.

Lasse lyfte kvinnan och i sitt upprörda tillstånd tyckte han att hon var betydligt tyngre än han trott. Han fick in henne i en port och så vräkte han sig själv ut mot körbanan. Han slog några kullerbyttor och kom upp på fjädrande ben igen och rusade efter bilen.

Bilföraren tycktes inse att han inte skulle kunna vända bilen och åstadkomma en ny attack, nu när motståndaren var varnad och körde därifrån på tjutande däck.

Lasse kände på armbågen. Skrapsår och svullnad, men det var bagateller. Sådant fäste man sig inte vid i hans yrke. Kläderna var heller inte ömtåliga och att byxorna var håltrasade vid knäet spelade ingen roll. Men hur var det med den gamla kvinnan?

Hon stod och flämtade i porten och handväskan skyddade hon fortfarande i armarnas korsgrepp. Lasse tog upp käppen och gav henne och utbrast med hög röst:

— Såna pajsare! Nu måste vi gå till farbror polisen. Dom höll ju på att köra på oss med berätt mod. Min själ om det inte gör ont att få ett ton stål i skrovet.

— Måste hem, mumlade hon svagt.

— Fasen också att ... ja ja, jag ska hjälpa moster hem till sängen. Vilka chocker! Hur är det med hjärtat?

— Hem!

— Håll i mig ordentligt. Dom kan komma som galningar en gång till. Såg ni bilnumret?

— Nej. Vill hem.

— Inte jag heller. Det började med HA eller HE- men sen gick det så fort att jag inte uppfattade det. Det var visst en åtta med, men jag är inte helt bergis.

Han märkte att hon darrade när de stakade sig vidare och han undrade inte på det. Han fantiserade ihop hennes livsöde. Hon hade säkert fötts och växt upp på landet. Fattigt men hederligt hem. Fått tjäna piga i unga dar efter en skraltig skolgång. Så hade hon träffat Alfred och fattat tycke för honom. Han var bara en vanlig dräng, men han var en stilig karl med spetsiga mustascher. De hade stretat och kämpat i många år i den lilla stugan och sett många barn födas och Alfred fick gården att blomstra. Präktig och arbetsam. Så dog Alfred och hon stod ordlös vid graven och tyckte att hon fortfarande såg hans varma och kloka ögon. Lasse fick nästan tårar i ögonen. Det var som en historia ur Hemmets Journal.

Därefter hade hon flyttat till Stockholm för att komma nära de kära barnen, som förstås flytt det torftiga hemmet. Hon var snäll och god och oändligt rar och alla älskade gumman och de små i slakten slogs om att få åka och hälsa på "gammelfarmor". Och hon bjöd på kaffe och hembakta bullar efter gammalt recept och barnen fick äkta lingondricka.

— Det är roligt med barnbarn, sa han och var mitt uppe i sina tankar.

Den gamla kvinnan gav honom en blick och stapplade vidare.

— Min dotterdotter bor hemma, sa hon med sin pipröst.

— De kära barnbarnen, utlät sig Lasse. Hoppas man får många, fast jag har för all del inte börjat produktionen av

ungarna i första ledet än. Jag har träffat fel fruntimmer.

Den åldriga kvinnan stannade framför en port och pekade mödosamt med käppen.

— Här bor jag. Adjö och tack.

— Åhå, klart jag hjälper moster upp. Efter såna chocker

...

Kvinnan resignerade och han stödde henne uppför stentrappstegen i svängtrappan, huset var bara tre våningar och inte försett med hiss. Hon stannade utanför en dörr med namnet "Gunnarsson" i vita plastbokstäver på mörkblå sammetsbakgrund under glas ovanför brevinkastet.

— Jag ska ringa på, sa Lasse hjälpsamt.

Kvinnan gjorde en gest som för att förekomma honom, men Lasses stora tumme fick ringklockan att ljuda. Dörren öppnades så snabbt att det verkade som den som öppnade stått precis innanför och väntat.

— Fick du klart med di ...

Hon tystnade och stirrade på Lasse. Lasse stirrade tillbaka. Hon var värd att stirra på. Långt ljust hår ner till axlarna i mjuka vågor, gnisterblå ögon, lena kinder och en generös, välformad mun. Han gissade hennes ålder till omkring tjugofem.

— Vem är ni? sa hon och lät fientlig.

Lasse hänvisade med tummen mot den gamla.

— Dom har varit knöliga mot er mormor. Väskryckare. Dom försökte sno handväskan från henne först en gång och när det sprack försökte dom köra över oss båda två.

Flickans ögon fastnade på väskan.

— Dom kom alltså inte över den?

Lasse spände ut bröstet.

— Jag grejade dom. Men din mormor känner sig inte så frisk och färdig. Hon vill vila ett tag och vem skulle inte

vilja det? Jag menar, det är inte varje dag nån försöker mangla en med bil. Kom nu moster så går vi in.

Han stödde henne och flickan klev tveksamt åt sidan. Utan att ta av hatt och kappa sa hon till flickan:

— Jag går till sängen. Du vet vad du ska göra, Nina.

— Ja.

Den gamla linkade på käppen in i ett sovrum. Lasse stod kvar medan Nina följde mormodern in och han hörde deras lågmälda röster. Vilken gång flickan hade! Vilken stolthet i kroppen!

Hon kom tillbaka till hallen och han såg hur hon bet sig i läppen och verkade nervös.

— Mormor vill sova nu. Så det är kanske bäst att ni ... ja ni förstår ... hon vill ha det tyst omkring sig.

Det var ett otvetydligt tecken till avsked, men Lasse hade inte minsta lust att ge sig iväg. Han log så brett han kunde och hoppades att det skulle göra ett gott intryck.

— Tänk att dom ger sig på gamla damer, va?

— Så är tiden, svarade hon. Men ...

— Jag tycker det är botten, slog han fast. Där går er mormor med pensionen i väskan och så kommer ett par sluskar och vill riva den av henne. Kanske för att köpa en helpåse Kosken.

— Ja kanske det, men nu ...

— Er mormor har väl slitit och släpat i hela sitt liv och nu har hon rätt till sina surt förvärvade pengar. Dom är hennes. Hon har ärligt förtjänat dom.

Flickan log svagt och han gillade leendet. Hon strök undan en hårslinga och han gillade hårslingan.

— Visst är det hennes pengar, instämde hon. Och nu vill hon absolut sova. Det kan hon bara göra när det är tyst.

— Det är konstigt, sa Lasse, men jag kan kvarta var som helst. Dom kan köra med stridsvagnar i rummet och jag